

Rada
Európskej únie

V Bruseli 30. septembra 2025
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0232(COD)

9474/1/25
REV 1 ADD 1

ENV 414
CLIMA 174
AGRI 228
FORETS 29
RECH 248
TRANS 210
CODEC 696
PARLNAT

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia SMERNICE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o monitorovaní a odolnosti pôdy (smernica o monitorovaní pôdy)

- odôvodnené stanovisko Rady
- prijaté Radou 29. septembra 2025

I. ÚVOD

1. Komisia 5. júla 2023 predložila Európskemu parlamentu a Rade návrh smernice o monitorovaní a odolnosti pôdy (smernica o monitorovaní pôdy). Cieľom návrhu je nasmerovať EÚ na cestu k zdravej pôde do roku 2050. Stanovuje sa v ňom povinnosť monitorovať zdravie pôdy, iniciuje sa postupná implementácia udržateľného obhospodarovania pôdy a ustanovujú opatrenia na riešenie kontaminácie pôdy. Návrh je v súlade so stratégiou EÚ v oblasti pôdy z roku 2021, ktorá je dôležitou zložkou Európskej zelenej dohody a stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030.
2. Návrh smernice je založený na článku 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (riadny legislatívny postup).
3. V Európskom parlamente (EP) bol pre tento spis ako hlavný výbor určený Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (ENVI). Parlament prijal pozíciu v prvom čítaní 10. apríla 2024.
4. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 25. októbra 2023 a Výbor regiónov 19. júna 2024.
5. Komisia predstavila svoj návrh a sprievodné posúdenie vplyvu pracovnej skupine pre životné prostredie (WPE) 27. júla (prostredníctvom videokonferencie) a 6. októbra 2023. Pracovná skupina pre životné prostredie pokračovala v skúmaní návrhu počas španielskeho a belgického predsedníctva. Rada (životné prostredie) schválila svoje všeobecné smerovanie 17. júna 2024.
6. Následne sa 22. októbra 2024, 12. decembra 2024 a 9. apríla 2025 uskutočnili tri neformálne politické trialógy, ktorých výsledkom bola predbežná dohoda medzi Radou a Európskym parlamentom. Výbor stálych predstaviteľov 21. mája 2025 potvrdil kompromisné znenie, ktoré sa predbežne dohodlo na neformálnom trialógu 9. apríla 2025.

7. Výbor Európskeho parlamentu ENVI hlasoval za to isté kompromisné znenie 4. júna 2025. Predseda výboru ENVI následne 5. júna 2025 zaslal predsedovi Výboru stálych predstaviteľov list, v ktorom uviedol, že ak Rada prijme pozíciu v prvom čítaní v súlade s dohodnutou celkovou predbežnou dohodou, odporučí plénu, aby sa pozícia Rady akceptovala v druhom čítaní Parlamentu bez pozmeňujúcich návrhov s výhradou overenia právnikmi lingvistami.

II. CIEĽ

8. Celkovým cieľom navrhovanej smernice je nasmerovať EÚ na cestu k zdravej pôde do roku 2050 stanovením opatrení na harmonizované monitorovanie v celej Únii, ktoré bude vychádzať z vnútroštátnych systémov, a na posudzovanie a podporovanie zdravia pôdy a odolnosti pôdy, ako aj na riešenie problému kontaminovaných lokalít.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

9. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje prvky, o ktorých spoluzákonnodarcovia dosiahli dohodu:
- i. Rámec monitorovania pôdy poskytuje členským štátom dostatočnú úroveň harmonizácie a potrebnú flexibilitu na uľahčenie vykonávania. Posilnilo sa monitorovanie niektorých dôležitých aspektov zdravia pôdy, ako je biodiverzita pôdy a pôdne kontaminanty vrátane PFAS a pesticídov. Dobrovoľná pomoc Komisie pri monitorovaní zdravia pôdy a skladovaní vzoriek pôdy by ďalej podporila vykonávanie v prípade potreby.
 - ii. V návrhu smernice sa predpokladá podpora pre vlastníkov pôdy a pôdohospodárov s cieľom nabádať ich a pomáhať im pri zlepšovaní zdravia pôdy a odolnosti pôdy.
 - iii. Pokiaľ ide o záber pôdy, predbežná dohoda sa zameriava na monitorovanie jeho najviditeľnejších aspektov, t. j. zakrytia pôdy a odstraňovania pôdy, a stanovujú sa v nej určité zásady na zmiernenie vplyvov zakrytia pôdy a odstraňovania pôdy.

- iv. Manažment kontaminovaných lokalít je založený na postupnom prístupe založenom na riziku.
- v. Cieľ dosiahnuť do roku 2050 zdravú pôdu je naďalej ambiciózny.

IV. ZÁVER

- 10. V pozícii Rady sa vychádza z hlavného cieľa návrhu Komisie a v plnej miere sa v nej zohľadňuje kompromis dosiahnutý s podporou Komisie počas neformálnych rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom.
 - 11. Rada sa preto domnieva, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým vyjadrením výsledku rokovaní. Smernica po prijatí poskytne prvý osobitný rámec pre pôdu a prispeje k dosiahnutiu zdravej pôdy v EÚ.
-